

BIBLIOGRAFIJA O JURJU KRIŽANIĆU OD 1974. DO 1979.

Ivan Golub

Preko dva stoljeća pojavljuju se, sad češće sad rjeđe, rasprave, članci i napisi o Jurju Križaniću. Tih dvije stotine godina bibliografije o Križaniću obuhvatili smo Aleksandr Goljdberg i ja bibliografijom čiji raspon ide od 1772. do 1972.¹

Ovdje donosim pet posljednjih godina bibliografije o Križaniću.² Tih pet godina izuzetno je bogato i raznoliko. Jedva da je bilo razdoblja u povijesti »križanićologije« u kojem bi stručnjaci iz tolikih zemalja, na tolikim jezicima, u vezi s tako različitim predmetima raspravljali o Križaniću. U razdoblju od pet godina izlaze dva omašna zbornika, zagrebački 1974. i međunarodni 1976, kritički se valorizira i dopunjava problematika o Križaniću u hrvatskoj, srpskoj i ruskoj historiografiji, izrađuju se selektivne i kompletne bibliografije, objavljuju nakon više od pola stoljeća novi izvori o Križaniću iz rimskih arhiva, pronalazi zagubljena Križanićeva »oporuka«, otkrivaju zapisi Križanićevih suvremenika o njemu kao pjesniku i glazbenom teoretiku, rasvjetljuju se njegove veze sa suvremenicima, istražuju hrvatske prilike u Križanićevo doba, ispituju njegovi idejni preteče, istražuje njegov jezik, glazbeni radovi, političke, ekonomske, filozofske i teološke ideje.

Valja istaći da taj golemi kvantum radova o Križaniću nije — osim neznatnih izuzetaka — nipošto manje kvalitetan. I da bi to blago bilo što prije i što lakše dostupno izučavanju, objavljujem ovu bibliografiju.

1974.

Ivan Golub, Križanić als Prophet des russischen Messianismus, Südosteuropa Seminar II, Universität Heidelberg, (Poligrafirano.) 1974, 1—18.

Josip Andreis, Povijest glazbe IV, Zagreb 1974, 113—117. (Isto u izdanju na engleskom: Music in Croatia. Zagreb 1974, 87—90.)

¹ A. L. Goljdberg — I. Golub, Bibliography, Juraj Križanić (1618—1683) Russophile and Ecumenic Visionary. A Symposium edited by Thomas Eekman and Ante Kadić. 1976 Mouton. The Hague. Paris, Slavistic Printings and Reprintings edited by C. H. Schooneveld, Indiana University, 292, str. 329—352.

² U svojoj bibliografiji, koju smo dopunili Jaroslav Šidak i ja, Goljdberg obuhvaća i 1973. godinu (A. L. Goljdberg, Bibliografija o Jurju Križaniću, Zbornik Život i djelo Jurja Križanića, urednik Radovan Pavić, Biblioteka Politička misao, sv. 7, Zagreb 1974, 259—277). O tekstu »Juraj Križanić u suvremenoj bibliografiji« Josipa Badalića (Radovi Zavoda za slavensku filologiju 14, Zagreb 1976, 139—142) vidi osvrt Jaroslava Šidaka u ovom svesku Historijskog zbornika.

Miroslav Frančić, Juraj Križanić ideolog absolutyzmu, Warszawa — Kraków 1974, Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego CCCLXXI, Prace historyczne, Zeszyt 51.

Michael Heaney, Križanić and the Turkish language, Wiener Slavistisches Jahrbuch 20, 1974, 53—72.

Raymond Detrez, Sur l'orthographe du *Politika* de Juraj Križanić, Slavica Gandensia 1, 1974, 55—66.

Život i djelo Jurja Križanića, Zbornik radova, Fakultet političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu, Biblioteka Politička misao 7, urednik Radovan Pavić, Zagreb 1974.

Zbornik radova Znanstvenog simpozija Juraj Križanić Georgius Krisanich Croata Obarhiensis Nobilis održanog u Zagrebu 2. i 3. ožujka 1972. u organizaciji Fakulteta političkih nauka u Zagrebu i Politološkog društva Hrvatske.

Ante Pažanin, Pojam mudrosti u filozofiji Jurja Križanića, Život i djelo Jurja Križanića, n. dj. 7—14.

Jaroslav Šidak, Hrvatsko društvo u Križanićevo doba, isto, 15—34.

Ivan Golub, Biografska pozadina Križanićevih djela, isto, 35—104.

Ivan Golub, Križanićevo teološko poimanje zbivanja, isto, 105—129.

Radovan Pavić, Neki političko-geografski i geopolitički aspekti u djelima Jurja Križanića, isto, 130—151.

Josip Badalić, Gospodarsko-politički pogledi Jurja Križanića, isto, 152—169.

Zvonimir Baletić, Politička ekonomija Križanićeve »Politike«, isto, 170—203.

Nedjeljko Rendulić, Juraj Križanić — jedan od preteča teorija lokacije, isto, 204—211.

Josip Hamm, Prosodijski sistem Križanićeve govora, isto, 212—238.

Milan Moguš, Križanićevi naglasci, isto, 239—246.

Isak Špralja, Neki muzikološki aspekti u Jurja Križanića (J. Križanić, autor djela »Delle Proportioni«?), isto, 247—258.

A. L. Goljdberg, Bibliografija o Jurju Križaniću, isto, 258—277. (Ova bibliografija, koju su dopunili J. Šidak i I. Golub, objavljena je prvi put u HZ XXI—XXII, 1968—69, 513—528. Ovdje se ponovo dopunjuje novijom literaturom i nekim starijim priložima.)

Recenzije:

D. Tschizewskij, Archiv für das Studium der neueren Sprachen und Literaturen, Tom 212, 1975.

Dubravko Štiglić, Školske novine, Zagreb 1. I 1975.

[Ivan Golub] Objelodanjen zbornik radova »Život i djelo Jurja Križanića«, AKSA, Zagreb 13. VI 1975, br. 23 (276), str. 1.

M. I. Odličan zbornik, Vjesnik SSRN Hrvatske 35, Zagreb 26. II 1975, str. 11.
Thomas Eekman, Books abroad, An International Literary Quarterly, Norman Oklahoma, August 1975.

Bulletin scientifique, Section B, Zagreb 1975, br. 10—12.

Jan Krajačar, *Orientalia christiana periodica* 41, Roma 1975, fasc. 2, 110—112.

F[ranjo] P[šeničnjak], Juraj Križanić — angažirani teolog, *Obnovljeni život* 31, Zagreb 1976, br. 2, str. 202—206.

Christopher Walter, *Eastern Churches Review* 10, 1978, 170—173.

1975.

A. L. Goljdberg, O »Smertnom razrede« Jurija Križanića, *Pamjatniki kulture*, *Novye otkrytija*, Moskva 1975, 95—106.

Michael Heaney, The Sources of Early *Križanica*, *Oxford Slavonic Papers, New Series*, Volume VIII, 1975, 101—136.

Ivan Golub, Juraj Križanić i njegovi suvremenici (A. Kircher — J. Caramuel Lobkowitz — L. Holstenius — N. Panajotis — V. Spada), *HZ* XXVII—XXVIII, 1974—75, 227—317.

Janez Peršič, Juraj Križanić — đak ljubljanske isusovačke gimnazije, na i. mj., 521—523.

1976.

Michael Heaney, Križanić and the German Language. *The Slavonic and East European Review* LIV, No 2, April 1976, 161—172.

Veronica M. du Feu, *Common Slavonic Syntax and Križanić's Grammar*, isto, 287—302.

Thomas Eekman, Vatroslav Jagić on Križanić, isto 303—326.

Aleksandar Goljdberg, Ivan Golub, *Bibliography*, isto, 329—352.

Josip Badalić, Juraj Križanić u suvremenoj bibliografiji, *Radovi Zavoda za slavensku filologiju* 14, Zagreb 1976, 139—142.

Kosta Milutinović Štrosmajer i Jugoslavensko pitanje, *Institut za izučavanje Vojvodine, Monografije* 15, Novi Sad 1976, 11—16 (gl. I: »Od Križanića do Štrosmajera«).

Juraj Križanić, *Gramatično izkazanje ob ruskom jeziku. 1666. Abdr. der Erstausg. von 1848/59. bes. von Gerd Freidhof. Frankfurt am Main 1976, Specimina philologiae Slavicae, Bd. 10.*

Ivan Golub, »Juraj Križanić, Hrvat iz Ozlja — Georgius Krisanich Croata Ozalensis« ili Križanićeva ukorjenjenost u zavičaju, *Kaj, časopis za kulturu*, Zagreb 1976, br. 9—12, 100—103.

Juraj Križanić (1618—1683) *Russophile and Ecumenic Visionary*, A Symposium edited by Thomas Eekman and Ante Kadić, 1976 Mouton, The Hague. Paris, *Slavistic Printings and Reprintings* edited by C. H. Schooneveld, Indiana University, 292.

Recenzije:

- Mateja Matejić, *Slavic and East European Journal* 21, 1977, br. 3, 421—422.
- Michael Heaney, *The Slavonic and East European Review* 55, 1977, No 2, 254—255.
- Christopher Walter, *Eastern Churches Review* 10, 1978, 170—173.
- Věnceslava Bechyňová, *Slavia* 47, 1978, 71—74.
- Jaroslav Šidak, Juraj Križanić als Problem der kroatischen und der serbischen Literatur, *Juraj Križanić (1618—1683) Russophile and Ecumenic Visionary*, n. dj., 3—50.
- A. L. Goljdberg, *Juraj Križanić in Russian Historiography*, isto, 51—72.
- Ante Kadić, *Križanić and Possevino — Missionaries to Muscovy*, isto 73—90.
- Ivan Golub, *Contributions à l'histoire des relations de Križanić avec ses contemporains (1651—1658)*, isto 91—146.
- Ante Kadić, *Križanić and his Predecessors — the Slavic Idea among the Croatian Baroque Writers*, isto 147—164.
- Ivan Golub, *Križanić théologien — sa conception ecclésiologique des événements et de l'histoire*, isto 165—182.
- Samuel Baron, *Križanić and Olearius*, isto 183—208.
- Clarence O'Brien, *Early Political Consciousness in Muscovy: the Views of Juraj Križanić and Afanasij Ordin-Naščokin*, isto 209—221.
- Lev Morduhovič, *Juraj Križanić, W. Petty and Ivan Posoškov*, isto, 223—244.
- Albert Parry, *Juraj Križanić's Views on Siberia and China of the Seventeenth Century*, isto 245—262.
- Josip Hamm, *Križanić and his Accent*, isto 263—286.
- Ζαχαρία Ν. Τσιρπανλής, 'Η ελληνομάθεια τοῦ Γεωργίου Κριζανιῆ καὶ οἱ σχέσεις τοῦ μὲ τὸς Ἕλληνας, Δωδώνη 5 (1976), 9—45 ἰ 437—438.*
- Zacharias N. Tsirpanlis, *Georges Križanić et ses relations avec le monde grec*, *Balkan Studies* 17, 1, Saloniki 1976, 25—44.
- Thomas Ekman, *Juraj Križanić's Orthography*, *Slavica Gandensia* 3, 1976, 123—126. *Odgovor na članak R. Detrez, Sur l'orthographe du Politika du Juraj Križanić*, *Slavica Gandensia* 1, 1974, 55—66.

1977.

- Ivan Golub, *Križanićevi stihovi u poetici Juana Caramuela (g. 1665)*, *Forum* 16, Zagreb 1977, br. 4—5, knj. XXXIII, 819—824.
- Ivan Golub, *Juraj Križanić u Carigradu*, *HZ XXIX—XXX*, 1976—77 (Šidakov zbornik), 193—202.
- M. N. Peunova, *Očerky istorii ruskoj etičeskoj mysli*, *Akademija nauk SSSR, Institut filosofii, Moskva 1976*, 49—77 (poglavlje: »Etika Juriija Križaniča«).

Angelo Tamborra, Unione delle Chiese e »crociata« contro il Turco alla fine del Seicento: le missioni del gesuita Carlo Maurizio Vota in Moscovia e Polonia, in: Barocco fra Italia e Polonia, A cura di Jan Ślaski, Warszawa 1977, 359—360 i 366—369. — Pisac priopćuje tekst »Brevis ad iter Moschoviticum manuductio« iz Arhiva Zbora za širenje vjere u Rimu (Scritture non riferite, Moscovia, Polonia, Ruteni, busta doc. senza data) za koji veli da ga možda treba pripisati Križaniću. Da bih prema grafiji teksta eventualno razriješio pitanje atribucije teksta, potražio sam u arhivu Zbora za širenje vjere navedeni dokument. Nisam našao »Scritture non riferite [...]«, no pod signaturom »Scritture riferite nei Congressi Moscovia, Polonia e Ruteni, senza data«, na f. 24—25 našao sam »Brevis ad iter moscoviticum manuductio« u 29 točaka koji — kao u od Tamborre priopćenu tekstu — počinje s »Ante omnia« i svršava s »arcana simul patefaciant! Ad maiorem Dei gloriam.« Grafija teksta nije Križanićeva; možda pripada Jakovu Rautenfelsu. Na kraju je olovkom pripisana 1674. godina, možda od strane arhivara koji je pokušao vremeniski odrediti dokument. Pitanje atribucije ovog teksta ostaje i dalje otvoreno.

1978.

Ivan Golub, Nova građa o Jurju Križaniću iz rimskih arhiva (1653—1657), Starine JAZU 57, Zagreb 1978, 111—210.

Ivan Golub, Tri jezična spomenika iz Križanićeva rodnog kraja (1656—1672), Građa za povijest književnosti hrvatske 32, Zagreb 1978, 123—164.

Ivan Golub, Juraj Križanić's (Georgius Crisanius') »Asserta musicalia« in Carmuel's newly discovered autograph of »Musica«, The International Review of the Aesthetics and Sociology of Music IX, No 2, Zagreb 1978, 219—278.

[Ivan Golub], Križanić Juraj, Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda IV, Zagreb 1978, 637—638.

L. M. Morduhovič, Križanić Jurij, Ekonomičeskaja enciklopedija, Političeskaja ekonomija 2, Moskva 1978, 310—311.

1979.

L. M. Morduhovič, Jurij Križanić o »rabstve«. Trudy otdela drevnerusskoj literatury 33, Izd. Nauka, Leningradskoe otdelenie, Moskva 1979, 142—155.

Ivan Golub, Pronađen zagubljeni primjerak Križanićevih Asserta Musicalia, Arti Musices, Zagreb 1979, sv. 10/1, 103—104.

Ivan Golub, O prevođenju Križanićeva djela »Razgowori ob wladateljstwu«. Prevoditelj: Glasilo Društva znanstvenih i tehničkih prevodilaca Hrvatske 4, Zagreb 1979, br. 11/12, 43—44.

Marijan Biškup, Radovi Dr. I. Goluba o Jurju Križaniću i Ivanu Paštriću na stranim jezicima, Croatica christiana periodica 3, Zagreb 1979, br. 4, 182—184.

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

GODINA XXXI—XXXII

1978—1979

Redakcijski odbor:

IVAN KAMPUŠ
BERNARD STULLI
JAROSLAV ŠIDAK

Glavni i odgovorni urednik:

JAROSLAV ŠIDAK

IZDAJE
SAVEZ POVIJESNIH DRUŠTAVA HRVATSKE
ZAGREB